

GIOVANNI PIANO CARPINI (1182-1252)

De paus stuurt Carpini (monnik in de orde van Franciscus) met enkele monniken in 1246 (16 april, paasdag) naar Azië met brieven naar de KHAN van Mongolië om hem te zoeken en te ontmoeten.

Doel: De Khan terechtwijzen omdat hij christelijke landen had aangevallen

De Khan tot het christendom te bekeren

Te weten te komen wat de Khan verder van plan was met zijn veroveringen

Zij nemen kostbare geschenken mee voor de Khan.

Zij ontmoeten de Khan bij de Wolga. Maar voor hij bij de Khan mag komen en zijn geschenken mag afgeven, moet hij door 2 vuren gaan. De Mongolen willen zo voorkomen dat de Khan vergiftigd of door kwade demonen bezocht wordt. Het vuur zuivert degene die erdoor gaat.

De bekering van de Khan mislukt.

Zij krijgen de opdracht om naar de Grote Khan te gaan in Mongolië.

Ze zijn zo ziek dat ze amper op een paard kunnen zitten. Maar ze worden stevig op de paarden vastgebonden, zodat ze er niet af kunnen vallen. Hun eten bestaat enkel en alleen uit gierst gekookt in water met wat zout. Uitgeput komen ze bij de Grote Khan aan in Karakorum op 22 juli 1246.

In totaal hadden ze 4500 km afgelegd in 106 dagen.

Ze wonen de grote feestelijkheden bij van de kroning van de oudste zoon van de Khan tot keizer.

Maar pas op 24 augustus worden ze door de Khan ontvangen.

Khan ontvangt de brieven van de paus. Weigert zich te bekeren tot het christendom. En laat brieven schrijven die Carpini aan de paus moet bezorgen.

In november mogen zij pas terug naar huis vertrekken. Het is winter en er ligt overal sneeuw.

Dikwijls moeten ze in open lucht overnachten en moeten ze eerst een dik pak sneeuw wegscheppen om een geschikte plek te vinden om zich te slapen te leggen. Gelukkig heeft Carpini een dikke mantel van vossenbont gekregen van de moeder van de Khan.

Na die barre wintertocht komen ze op 1 juni aan in Kiev waar ze feestelijk onthaald worden door de christenen, die dachten dat ze al lang gestorven waren.

Enkele weken later komen ze bij de paus en kunnen ze hun brieven afgeven.

Carpini schrijft dan een boek over zijn reis. Vele mensen lezen dat en zo wordt de interesse en de nieuwsgierigheid voor Mongolië en het verre Azië aangewakkerd.

WILLEM VAN RUBROEK (1210 – 1270)

Is een monnik, volgeling van Franciscus.

Gaat naar Parijs.

Komt in dienst van Koning Lodewijk IX, de heilige.

Gaat mee op kruistocht.

Maar de deelnemers aan deze kruistocht geraken niet in het Heilige Land. De koning en zijn leger worden gevangen genomen en komen pas vrij als Frankrijk een enorme losprijs heeft betaald.

De koning en Willem keren niet naar huis terug maar blijven nog 4 jaar in Syrië.

Willem wordt naar Mongolië gestuurd, naar de Khan om te onderzoeken of die niet aan de zijde van de christenen tegen de moslims wil vechten. Hij moet ook op zoek gaan naar Priester Jan (Johannes Presbyter), een legendarische vorst die ergens in Midden-Azië zijn rijk zou hebben en zo machtig is dat hij koningen als dienaren heeft. Hij moet ook proberen de Khan tot het christendom te bekeren.

In 1253 vertrekt hij met paard en kar (4 karren) naar Sarai, maar moet dan verder reizen naar Karakorum om de Khan te ontmoeten. Daar wordt hij bijzonder gastvrij ontvangen, maar de Khan wil zich niet laten bekeren, weet niets van een machtige Johannes de Presbyter en wil ook geen oorlog met de islamieten.

In 1254 keert hij terug naar Akren (Akka) en schrijft een brief naar Lodewijk IX in Frankrijk.

Zo vertelt hij ook hoe de Mongolen paarden melken (zie ook de leestekst verderop)

Komos, dat is melk van een merrie, wordt op deze manier gemaakt: over de grond strekken ze een lang touw, vastgemaakt tussen twee stokken die in de grond zitten.

Rond negen uur binden ze daaraan de veulens vast van de merrie die ze willen melken.

Zo laat het paard zich rustig melken; en als één van de dieren rusteloos is, maakt een man één van de veulens los en laat het kort gezoogd worden door zijn moeder. Dan neemt een man weer zijn plaats in.

WILLEM VAN RUBROEK

over zijn reis naar de Khan in 1253 – 1254

“Aan zijne excellentie en zeer christelijke majesteit, koning van Frankrijk bij de gratie Gods. Broeder Willem van Rubroek zendt u zijn groet en hoopt dat Christus overal mag triomferen. Uwe Heiligheid moge zo vernemen dat in het jaar onzes Heren 1253 op 7 mei wij de Zwarte Zee zijn overgevaren. Wij zijn aangemeerd in Soldaia.

De bestuurders van de stad vroegen wat wij wilden hebben als vervoermiddel: ossenkarren of lastpaarden. De handelaars uit Constantinopel raadden mij ossenkarren aan en om overdekte huifkarren te kopen, want zo’n kar moet je niet elke dag uitladen. Een lastpaard moet wel elke dag op- en afgeladen worden. Met zo’n kar kwam je wel trager vooruit, maar was erg comfortabel, zeiden de kooplieden. Ik had beter niet naar hun raad geluisterd, want nu deed ik er twee maand over om in Sartaq aan te komen. Te paard had dit maar een maand geduurd.

...

De Tartaren (Mongolen) hebben geen vaste woonst en weten nooit waar ze de dag daarop zullen verblijven. Hun woning bouwen zij als volgt: ze trekken een cirkelvormige basiswand op uit gevlochten twijgen en ook het dakgebinte bestaat uit gebogen twijgen die in het midden in een kleine cirkel bijeenkomen. Daarin plaatsen zij een schouw. De woning wordt met wit vilt bedekt en ze kalken het regelmatig om het mooi wit te laten schitteren. Het bovenste stuk van de woning is versierd met tekeningen in felle kleuren. Ook voor de deur hangen zij een rijkelijk versierd stuk vilt.

...

In de zomer drinken de Tartaren komos.

Komos, dat is melk van een merrie. Die wordt op deze manier gemaakt: over de grond strekken ze een lang touw, vastgemaakt tussen twee stokken die in de grond zitten. Rond negen uur binden ze daaraan de veulens vast van de merrie die ze willen melken. Zo laat het paard zich rustig melken; en als één van de dieren rusteloos is, bindt een man één van de veulens los en laat het kort gezoogd worden door zijn moeder. Dan neemt een man weer zijn plaats in.

Die komos staat altijd klaar in het voorste deel van de joert voor het geval er bezoek komt.

Wanneer zij iemand willen uitnodigen om te drinken, trekken zij hem aan beide oren, dat maakt zijn keel open. Dan gaan zij met drie voor hem staan dansen en de middelste houdt de beker in de hand en steekt die onder de neus van de gast, maar trekt hem telkens terug, totdat de gast geweldige goesting krijgt. Dan pas overhandigen zij hem de beker. Zij klappen dan in de handen en stampen met de voeten tot de beker is leeggedronken.

...

Verder heb je nog de mensen van Tibet.

Die hadden de gewoonte om hun ouders na hun dood op te eten. Uit eerbied gaven zij hen een rustplaats in hun darmen! Nu doen ze dat niet meer. De omwonende volkeren hebben hen ervan overtuigd dat dit een verschrikkelijke gewoonte was, maar ze maken wel nog mooie drinkschalen uit de schedels van de gestorvenen. Als zij dan drinken betrekken ze zo de doden bij hun geneugten, zeggen zij.

...

Onderweg kwamen wij weinig volk tegen, tenzij een heel miserabel volk, de Kirgiezen. Ook een ander volk, de Orengei, die lange, smalle en gepolijste beenderen onder hun schoenen binden en zich zo over sneeuw en ijs voortbewegen aan grote snelheid. Zij zijn zo snel dat zij vogels en dieren kunnen inhalen op hun vlucht en ze dan neerschieten.”